

FABIEN TOULMÉ

— DÜNYADAN YANSIMALAR 1 —

# MÜCADELE



DESEN

FABIEN TOULMÉ

— DÜNYADAN YANSIMALAR 1 —

# MÜCADELE

# DÜNYADAN YANSIMALAR 1 MÜCADELE

© 2024, Tudem Yayın Grubu  
1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

*Les reflets du monde*, volume 1, by Fabien Toulmé © Éditions Delcourt - 2022

Fabien Toulmé'ye ait eserin ilk baskısı, 2022 yılında Fransa'da *En lutte - Les reflets du monde* adıyla Éditions Delcourt tarafından gerçekleştirilmiştir.

Bu kitabın telif hakları Akan Ajans aracılığıyla alınmıştır.

YAZAN VE RESİMLEYEN: Fabien Toulmé  
TÜRKÇELEŞTİREN: Hasan Can Utku  
EDİTÖR: Ayşegül Utku Günaydın  
DÜZELTİ: İlke Aykanat Çam  
GRAFİK UYGULAMA: Aslı Kurt

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.  
Başkent Organize San. Bölgesi 22 Cad. No:6 Malhköy, Temelli/Ankara  
Tel: 0312 640 16 23

Birinci Baskı: Ekim 2024 (2000 adet)

ISBN: 978-625-94613-6-6  
Yayınevi sertifika no: 45041  
Matbaa sertifika no: 48083

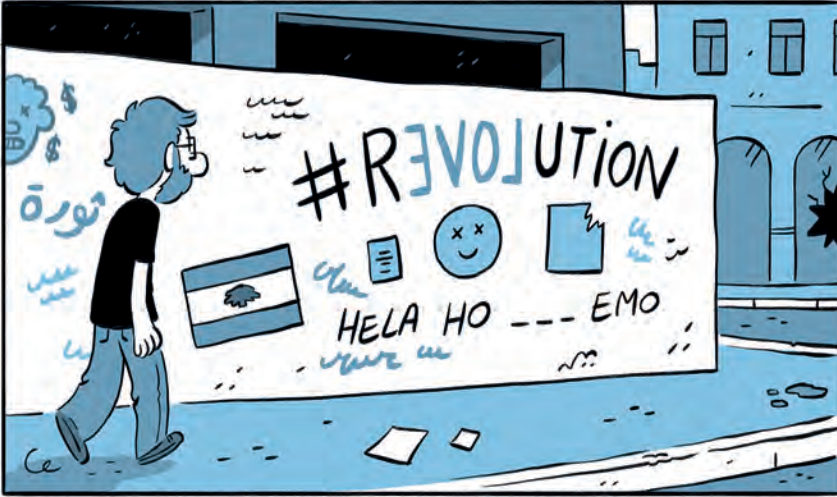
Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, yayıncının önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez, çoğaltılamaz.

DESEN, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. AŞ'nin tescilli markasıdır.

FABIEN TOULMÉ

— DÜNYADAN YANSIMALAR 1 —

# MÜCADELE





*“Dünyada görmek istediğiniz değişimin kendisi olun.”*

Mahatma Gandhi



## ÖNSÖZ

Okumak üzere olduğunuz bu çizgi roman (tabii bu satırlardan sonra fikrinizi değiştirip de kapağını kapatmazsanız; açıkçası bu da çok yazık olur ve beni de fazlasıyla üzer), gezegenin dört bir yanında insanların nasıl yaşadığını görmek, bana anlatacakları öyküleri dinlemek ve onları nelerin harekete geçirdiğini çözerek dünyamızı daha iyi anlamak için saha araştırmaları yapma isteğimden doğdu.

Çünkü kitabın kalbi bu noktada atıyor ve bir bakıma bu karşılaşmaların büyüüsü de buradan geliyor. Tekil vakalar hakkında konuşurken (her bireye ve ülkeye özgü farklı nitelikler söz konusu olsa da) daha evrensel ve hatta belki kendimizi bile daha iyi anlamamızı sağlayacak sonuçlara ulaşmak mümkün olabiliyor.

Bu ilk kitapta (başka temalar etrafında devamı da gelecek), mücadelelere yoğunlaştım: Vatandaşlık mücadeleleri; halkların, mahallelerin, bireylerin verdikleri ve daha fazla hak elde etme isteğiyle, baskının çeşitli biçimlerine karşı ateşli bir direnişte birleşen mücadeleler bunlar.

Bu temanın seçilmesi bağlamla ilgili olduğu kadar rastlantısal da gerçekleşti, zaten en ilginç karşılaşmaların çoğunlukla bu yolla gerçekleştiği söylenir.

Bağlama gelince, çağımız son birkaç yıldır beni “neden”, “nasıl” ve “kim” soruları üzerinde düşünmeye iten bir halk ayaklanması dalgasıyla sarsıldı.

Bu rastlantı aslında “Thawra” adı verilen Lübnan Devrimi’nin başlarında, orada bulunmamdan kaynaklanıyor. Sanki yazgı bana demişti ki: “İşte Fabien, önümüzdeki aylar boyunca bunun üzerinde çalışacaksın!”

Ben de bu “görev”i kabul ettim ve hemen işe koyuldum.

Sizin de göreceğimiz üzere, yaşamda çoğu zaman olduğu gibi her şey öngörüldüğü şekilde ilerlemedi. Bu çizgi romanı nasıl biçimlendireceğime keşifler ve karşılaşmalar kılavuzluk etti. Tasarılarımı epeyce bozan pandemiye hiç saymıyorum bile (muhtemelen onu siz de duymuşsunuzdur).

Bu konuyla ilgili düşüncemde değişmeyen tek şey, olayları nasıl aktaracağım, sözlerimdeki içtenlik ve görüp duyduklarımı göstereceğim sadakat oldu.

Bu noktada size iyi okumalar diliyorum.

*Fabien Traulmé*





12 Kasım 2019.

Bu öykü sıradan bir kitap fuarı ya da çizgi roman festivalinin kitapçığında da özetlenebilirdi.



Ama eğer böyle olsaydı onu size anlatmazdım.



Zaten söz konusu olan kitap fuarı hiç yapılamadı ve çizgi roman festivali de yalnızca hazırlık aşamasındaydı.



Dolayısıyla anlatacak bir şey olmayacaktı.



Çünkü bunun yerine Thawra oldu...





## Thawra: Lübnan Devrimi



Şu an bir uçağın içinde,  
Türkiye'nin yaklaşık  
11.000 metre üzerinde  
bulunuyorum.



ÇOK KARMAŞIK İŞ.



Yanımda, Lyon Çizgi Roman  
Festivali'nin direktörü  
Mathieu Diez var.

EVET, KARIŞIK.



Bir de çizgi roman yazarı Nicolas wild.

GRULL!

KUSURA BAKMAYIN,  
ACIKTIM DA.



Uçağımızın ineceği yer  
olan Beyrut'ta o sırada  
neler olup bittiğini  
anlamaya çalışıyoruz.

GRULL!



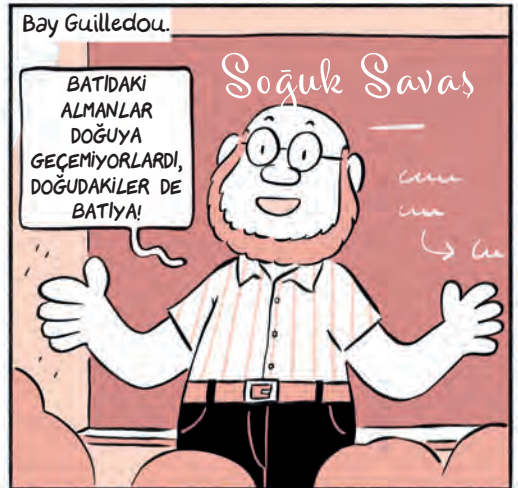




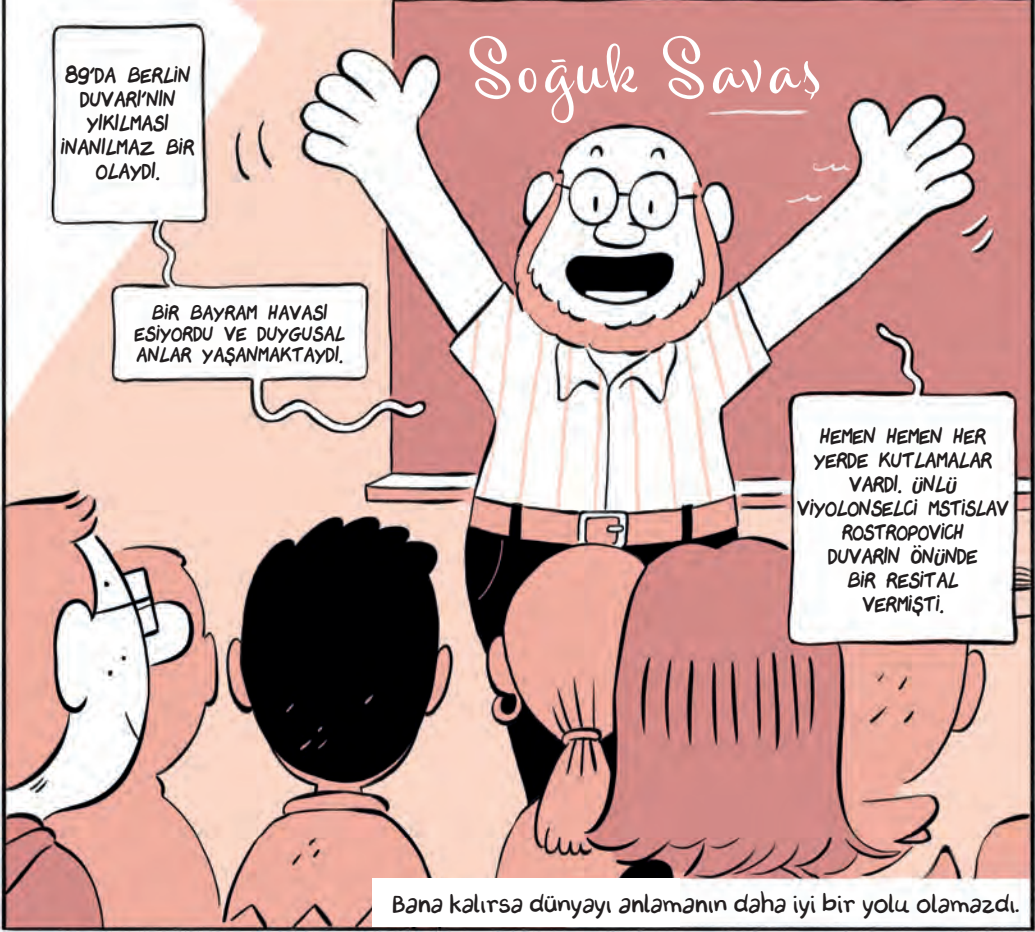
Bu arada biraz boş zamanım olduğu için bunları daha kapsamlı yazmaya karar verdim.



Ortaokuldayken mesleğine tutkuyla bağlı bir tarih-coğrafya öğretmenim vardı.



Tarihsel olayları canlı olarak yaşayıp sonradan öğrencilerine daha iyi anlatabilmek için dünyanın dört bir yanına gidiyordun.





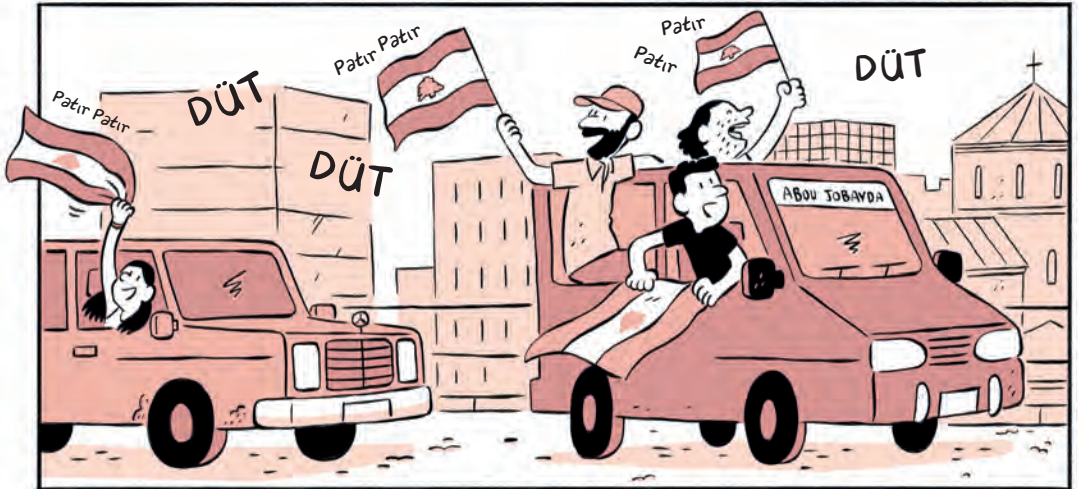


Fransa'dan bakıldığında Lübnan'daki durum aşağı yukarı şöyle görünmekteydi:

Sokaklardaki gösteriler geçen yılın\* 17 Ekim gününde, hükümetin boşalan devlet kasalarını doldurabilmek için whatsapp uygulaması yoluyla yapılan aramalardan vergi alacağını duyurması üzerine başlamıştı.



\* 2019.



"whatsapp vergisi"nin ötesinde halkın ayaklanması aslında Lübnanlıların yönetici sınıfa karşı birikmiş öfkelerinin patlaması gibi görünmekteydi.

Yolsuzluklar kangren olmuş yönetici sınıfı, ülkenin sürekli ekonomik bunalım yüzünden bükülmüş olan belini bir türlü doğrultamıyordu.



\* 128 vekil, hepsi bir harami çetesi.

Fransız medyasında bu gösterileri uslu çocuk işi gibi gösteren görüntü ve yorumlara çok rastladım.



Kortejlerde tekerlemeler söyleniyordu.

BEBEK KÖPEKBALĞI,  
DÜTTÜ DÜTTÜ



Göstericiler askerlerle selfie çektiriyorlardı.



Ama yakınlarım arasında böyle bir zamanda Lübnan'a gittiğim için endişe duyanlar da vardı.

YA SURIYE'DE OLDUĞU  
GIBI ORDU KALABALIGIN  
ÜZERINE ATEŞ AÇARSA?



NELER  
OLABİLECEĞİ  
ÖNCEDEN HIÇ  
BELLİ OLMAZ.



Her zaman olduğu gibi işler gerçekte görüldüğünden (ya da bize gösterildiğinden) çok daha farklı olmalıydı.



Ben de şimdi bu olayları bizzat yaşayan kişilerle görüşmeye gidiyorum.



Onlar bana olan biteni açıklasınlar, ben de doğru biçimde aktarabileyim diye.



MERHABA, BEN BEYRUT FRANSIZ KÜLTÜR MERKEZİ'NDEN ALBAN.

MERHABA.



YOLCULUĞUNUZ İYİ GEÇTİ Mİ?

EVET.

İDARE EDER. YALNIZ BEN ÇOK ACIKTIM.



SİZİ OTELE GÖTÜREYİM, SONRA RESTORANA GEÇERİZ.

MÜKEMMEL!







BÜTÜN BUNLARI  
TAÇLANDIRMAK İSTERCESİNE  
GEÇEN GÜN BAŞBAKAN  
SAAD HARİRİ İSTİFA ETTİ.

O ZAMANDAN BERİ YENİ BİR  
HÜKÜMET KURULMASI İÇİN  
PAZARLIKLAR SÜRÜYOR.













Bugünse ne gazeteci vardı ne duman ne de viski. Her yer ıssızdı.





BİNALARIN BAZILARI ÇOK  
HASAR GÖRMÜŞ OLSA DA  
HÂLÂ AYAKTALAR. ŞU  
BİNAYA BAKIN.



SARI BINA  
DENİYOR.

İÇ SAVAŞ SIRASINDA BURASI KESKİN  
NİŞANCIKLARIN İNİYİMİŞ.



BEYRUT'U BATI BEYRUT'TAN AYIRAN SINIR  
ÇİZGİSİNİN ÜZERİNDE, ÇOK STRATEJİK BİR  
NOKTADA BULUNUYOR.

DAHASI, MİMARİ YAPISI  
SAYESİNDE DÖRT BİR  
YANA DOĞRU ATEŞ  
EDİLEBİLECEK GÖRÜŞ  
AÇILARINA SAHİP.



SONRADAN ANILARIN YÂD EDİLDİĞİ  
BİR YERE DÖNÜŞTÜ, ŞİMDİ DE SAVAŞ  
MÜZESİ YAPILMASI DÜŞÜNÜLÜYOR.



MİMAR, ONARIM YAPARKEN  
HASARLI YERLERE  
DOKUNMADAN "PROTEZLER"LE  
SAĞLAMLAŞTIRMAKLA  
YETİNİMİŞ.



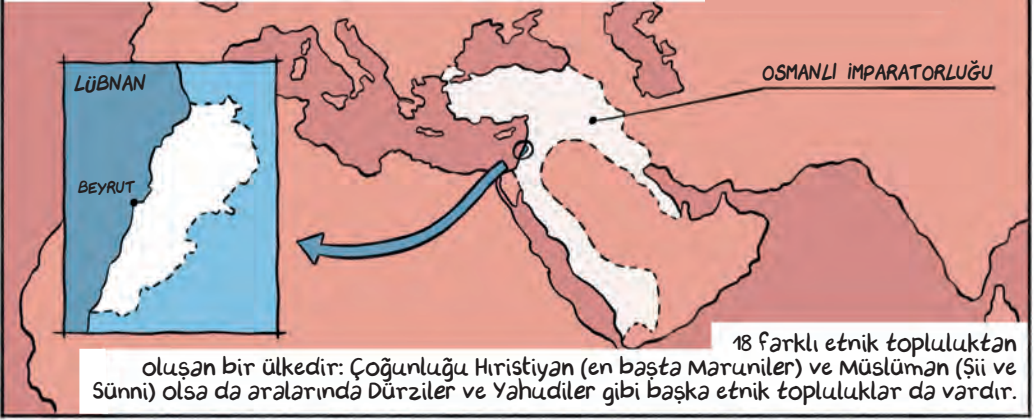
Alban arabayı süredursun,  
iç savasta ikinci defadır söz  
ettiğimiz için ben de sizi Lübnan'ın  
yakın tarihçesi hakkında hızlıca  
bilgilendireyim.



Bugün olup bitenlerin açıklamasına  
kısmen de olsa katkıda bulunacağı için  
önemli bu.



Bugünkü coğrafi sınırları içinde Lübnan 1920 yılında, Birinci Dünya Savaşı sonrasında Osmanlı İmparatorluğu'nun dağılmasıyla birlikte kurulmuştur.



Başlangıçta Fransız himayesi altında kalmışsa da 1943'te bağımsızlığını kazanmıştır.



Bu tarihten 70'li yılların başlarına dek ülkede iki etnik topluluk arasında gitgide yükselen bir gerilim hissedilmiştir:

Biri yüzü daha çok Batı'ya dönük bir Lübnan ulusu fikrini savunan Hıristiyan Maruniler...

Diğeriyse Lübnan'da yaşayan Arapçı Müslüman Filistinliler.



1975'in Nisan ayında, Beyrut'un banliyösünde Hıristiyan milisi Falanjistlerle Filistinliler arasındaki bir çifte saldırı, fitili ateşlemiş oldu.



Neredeyse on beş yıl sürecekt ve 200.000 civarında sivil kurbanı mal olacak, kanlı bir iç savaşın başlangıç noktası olmuştu bu.



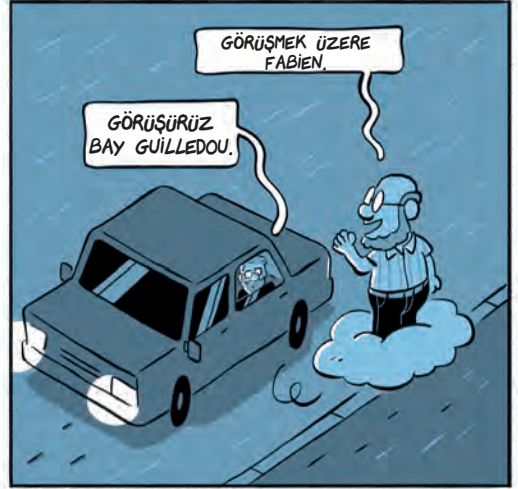
Bütün bu süre boyunca Beyrut iki bölgeye ayrılmış durumdaydı: doğuda Hıristiyanlar, batıda Müslümanlar.



Tam ortada da Sarı bina.







Size gecemizin devamını ve restoranı da anlatabilirdim...



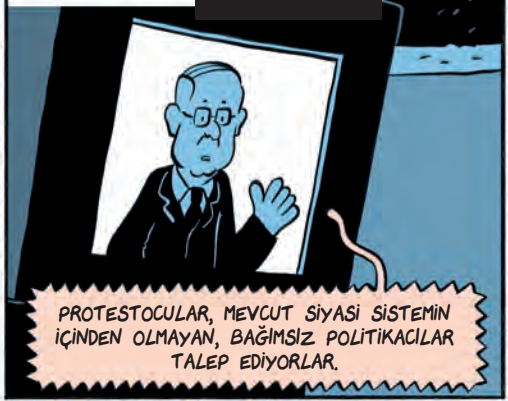
Leziz karışık meze tabaklarını...



Ama o sırada, bizim ertesi gün haberdar olacağımız çok önemli bir şey olmaktadır.



Cumhurbaşkanı Michel Aoun, Başbakan'ın istifasından beri ilk defa kamuoyuna sesleniyormuş.



PROTESTOCULAR, MEVCUT SİYASİ SİSTEMİN İÇİNDEN OLMAYAN, BAĞIMSIZ POLİTİKACILAR TALEP EDİYORLAR.

Böyle bir müdahale beklenmedik bir gelişme oluyordu ama Cumhurbaşkanı'nın küçümseyici ve alaycı bir tonu benimsemiş olması, ateşe körükle gitme etkisi yarattı.



PEKİ, BEN ÖYLESİNİ NEREDE ARAYACAĞIM? AY'DA MI?

Göstericilere yönelik sarf ettiği bir cümle özellikle iz bırakıyordu:



EĞER İKTİDARIN İÇİNDE HİÇ DÜRÜST KİMSE BULUNMADIĞINI DÜŞÜNÜYORLARSA ÜLKEDEN GÖÇ ETSİNLER!

Buna tepki olarak insanlar kalabalıklar hâlinde sokağa dökülüp öfkelerini dile getirmeye başladılar ve ülkenin çeşitli anayollarını tıkadılar.





# ÜÇ YOLCULUK, ÜÇ HALK DİRENİŞİ, ÜÇ MÜCADELE EDEN İNSANIN HİKÂYESİ...

Fabien Toulmé, dünyanın dört bir yanında insanların nasıl yaşadığını görmek, baskıya karşı mücadele eden insanların geçmişlerini, onları teşvik eden ana motivasyonları ve dünyamızı daha iyi anlamak üzere yola çıkıyor. Bir belgeselci gibi çalışan Toulmé, Lübnan'daki halk devrimini, Brezilya'da bir gecekondu mahallesinin ekolojik park projesine karşı mücadelesini ve Benin'de feminist bir aktivistin hikâyesini ele alıyor.



Toulmé'nin izinde kendinizi dünyadan bu büyüleyici yansımalara bırakın...

Türkçeleştiren: Hasan Can Utku



[desenyayinlari.com.tr](http://desenyayinlari.com.tr)

DesenYayinlari.Tudem

desenyayinlari

ISBN: 978-625-94613-6-6



9 786259 461366